

**İDARE MERKEZİ**  
**ANKARA, İstanbul Caddesi**  
**Maarif Eminliği yanında**

**İSTANBUL BÜROSU**  
*İstanbul, Ankara Caddesi*  
No — 87

# HAYAT

**Fiatı her yerde 15 kuruş**  
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası  
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul  
bürosuna muracaat edilir  
Yazı işlerinin mercii Ankara  
merkezidir

**Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!**

— NIETZSCHE —

**Cilt: V**

**Ankara , 24 Kânunsani , 1929**

**Sayı: 113**

hirlerden bedenî sikletin beher kilogramı başına öldürücü bir tesir yapan miktarlar, doğrudan doğruya şiringa edildiği takdirde, 0, 1 — 1 milgram arasında mütehavvildir. Bu miktarlar bilkimya<sup>1</sup> tarif ve etraflıca tasvir edilmiş olan semmî maddelerin müessiriyet hududunu teşkil etmektedir.

Buna mukabil son zamanlarda çok daha az miktarlarda bariz tesirler yapan bazı maddelerin mevcut olduğu da anlaşılmıştır. Bunlar arasında en ziyade dikkate şayan olanlar Toksin (Toxin) lerdir. Bu maddeler birinci derecede bakteriler ve bazı hayvanlar (meselâ: yılan, akrep, arı ilâ.) tarafından tevlit edilmektedir. Ancak bu mevat hiç bir vakıt saf bir halde tecrit edilmemiştir. Bundan mada kendilerinin kimyevî strüktürü hakkında hiç bir şey bilmiyoruz. Müspet olarak bildiğimiz bir şey varsa o da bu maddelerin esas itibarile bizzat müessir olmayan bazı maddelerden ve bilhassa Kolloit mevadi zilâliyeden mürekkep olduklarıdır. Asıl semmî maddeler bunların arasına yayılmıştır.

Fevkal'ade küçük miktarların beden üzerine yaptığı tesirlerin tetkikine zikrettiğimiz takvimler üzerindeki tettebbuattan mada diğer bir sıra müşahedeler de sevk etmiştir. İstikbalde tamamen tenevvür edecek olan bu tetkik sahasına *Ultra-Farmakoloji* namı verilmektedir. Bu makalemizde ancak en ziyade ehemmiyeti haiz olan bir kaç nokta mevzuu bahs olabillir. Evvelâ ağır maadin emlâhının fevkal'ade memdut bir halde iken mikroorganizmlerin canlı cevheri üzerine yaptığı te'sir zikre şayandır. Meselâ içine bir bakır para atılan bir kapta yosunların neşvü nema bulmadığı malûmdur. Bu hadisenin kâşifi olan ( C. V. Naegeli ) hadiseye «oligodynamik etesir» namını vermiştir. Bundan bir çok seneler evvel (Richet) na-

mındaki zat milyonlarca misli bir temdit halindeki maadin emlâhının hamızı leben ihtimarı üzerine yaptığı tesir hakkında vasi mıkyaasta tecrübeler yapmıştır. Bu tetkik sahası sonraları *Hormonlar* ve *Vitaminler* nazariyesi ile daha büyük bir ehemmiyet kazandı. Mezkûr iki sınıftan müşterek olan hassa bunların hayvan vücudundaki normal vazifelerin cereyanı için elzem olmalarıdır. Şimdiye kadar bu iki sınıf arasında bulunan yegâne fark hormonların hayvan vücudunun muayyen uzuvlarında (dahilî ifrazatta bulunan guddelerde) kendiliğinden meydana gelmeleri, vitaminlerin ise nebatlar âleminde neş'et etmeleridir. Bu farkın ne dereceye kadar doğru olduğu tamamen vazih olmayıp vitaminlerle hormonlar arasındaki hudut son zamanlarda kat'iyetini kaybetmiştir. Bizim için en ehemmiyetli nokta, bu maddelerin de tasavvur edilemeyecek derecede az miktarlarda tesir ettikleridir. Bu güne kadar elde ettiğimiz malûmata göre hormonları iki gruba ayırmsk lâzımdır. Birinci grup bilkimya tarif edilmiş, mübeller cisimlerdir. Mezkûr cisimler tesirlerini diğer zehirlerden malûmumuz olan kesafetlerde icra ederler. Meselâ mübeller (Adrenalin)in öldürücü miktarı Kg. başına 1-4 miligramdır. Fakat bu grupta öyle cisimler de vardır ki bunlar çok daha az miktarlarda bile müessir oluyor gibi görünmektedir. Toksinlerde olduğu gibi burada da bilkimya tasvir edilmiş cisimlerin tesirleri mevzuu bahs olsa gerektir. Meselâ dişi tuhum guddesi hormon' unun hiç bir suretle saf cisim olarak telâkki edilemeyecek olan mustahzarlarda  $\frac{1}{1000}$  miligramlık bir miktarda bile şiddetli tesirler yaptığını görüyoruz. (Insulin) de aynı hal görülür. (Vitamin) lerde de mütecanis ve mübeller cisimlerin yanı başında faal sistemlerin mevcut bulunması muhtemeldir.

DR. AVNİ REFİK

Fantazi

## Canlı İstikbal

Yavaşça kalktı.. Takviminin son yaprağını da koparttı. Takvimin üzerindeki tutkal bulaşığının kurumuş izleri, dişleri dökmüş, suratı buruşmuş, gözlerinin ferî sönmüş bir ihtiyar gibi kendisine güldü.. Geçen bir sene, yok olan bir yıllık ömür, tıpkı bu takvim mukavvası gibi çürümüş kaybolmuş, sönmüştü....

Şimdi yeni bir seneye giriyordu... Yeni sene, onu bilmediği, tanımadığı,, keşfedemeyeceği yeni bir âleme sokuyordu.. Geçen bir senenin hatıralarını muhayyelesinde canlandırdı. Kalbinde bu bir sene zarfında iz bırakmış simalar gözünün önünde bir duman halinde geçiyordu. Koyu siyah gözlü genç bir kadının tebessümlerini canlandırırken, geçirdiği buhran anlarını düşündü. Onu kaybettikten sonra, hayatla alâkasını keseceğini zannetmiş, göynünü aşkın azgın ve yırtıcı dalgalarına teslim etmişti. Onu bu bir sene zarfında kaybetmiş, fakat hayatla alâkasını kesmemişti..

Takvimin rengi uçmuş, resimleri solmuş mukavvasına baktı... Bir seneyi bu solgun yüzlü mukavva parçası mı yaşıtıyordu... Onun rengin ve zengin hayallerini, bu yıpranmış kâğıt mı canlandırıyordu...

Divardan takvimin mukavvasını aldı... yırttı, parçaladı... Onun her seneyi canlandıran, her geçen günleri yaşatan ve izlerini taşıyan her gün biraz daha kanayan, her sene biraz daha kuvvetten düşen kalbiydi. O her sene ilk güne girerken yeni yaşayacağı günleri düşünmez, geçen senelerde yıpranmış, parçalanmış kalbini hatırlardı. İşte o zaman göz ve dudaklarını tebessümler süslemez, bilâkis elem çizgileri canlanırdı.. Elem ve ıztıraptan gıda alan hayatın yeni bir dervresine en canlı bir istikbal, ancak göz yaşları ile olabilir...

HİKMET ŞEVKİ